

Møteinnkalling

Utvalg: **Kvæningen formannskap**

Møtested: Kommunehuset

Dato: 28.01.2015

Tidspunkt: 08:30

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 77 77 88 00. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

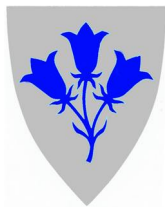
Bjarte Hollevik orienterer om Moonlight Mountain.

Burfjord 22.01.15

Jan Helge Jensen
Ordfører

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 1/15	Høring - Forslag om statliggjøring av skatteoppkreveren		2015/41
PS 2/15	Kommunereformen, videre arbeid		2015/143
PS 3/15	REFERATSAKER		
RS 1/15	Skjenking enkeltanledning, Kvæningen flerbrukshus den 27.12.14.		2015/5

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
1/15	Kvæningen formannskap	28.01.2015
	Kvæningen kommunestyre	

Høring - Forslag om statliggjøring av skatteoppkreveren

Vedlegg

- 1 Høringsuttalselse til finansdepartementet angående statliggjøring av skatteoppkreveren
- 2 Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten - høring

Rådmannens innstilling

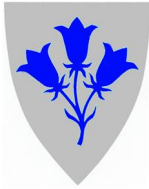
Kvæningen kommune ønsker å beholde skatteoppkreveren lokalt og anbefaler med dette finansdepartementet å trekke forslaget om statliggjøring.

Saksopplysninger

Finansdepartementet har gitt Skattedirektoratet i oppgave å utrede en bedre utførelse av skatteinnkrevingen hvor Skattedirektoratets anbefaling er å statliggjøre skatteoppkreverfunksjonen. Dette innebærer i tilfelle at Kvæningen kommune mister en lokal arbeidsplass og en meget viktig kompetanse for øvrige funksjoner på økonomiområdet.

Skatteoppkreveren har alltid vært en kommunal oppgave og kan vise til høye resultatmål. Skatteoppkreveren i Kvæningen har pr 30.06.2014 en løsningsgrad på 96,9 % på restskatt person, 99,11 % på forskuddsskatt person, 99,88 % på forskuddstrekk og 100 % på arbeidsgiveravgift. Vi ser ingen grunn til å statliggjøre vår skatteoppkrever og har liten tro på at resultatene vil bli bedre dersom disse oppgavene skal utføres på sentralt eller regionalt hold.

Vedlagt følger et tilsvarende svar på høringen. Fristen for høringsuttalelser er satt til 02.03.2015. Høringsuttalelsen er skrevet ut fra en mal utarbeidet av Norges Kemner og kommuneøkonomers forbund. På denne bakgrunn vet vi at høringsuttalelsen vår sammen med høringsuttalelser fra de fleste av landets øvrige kommuner samlet sett vil gi de beste argumentene mot statliggjøring av skatteoppkreveren når stortinget skal behandle finansdepartementets forslag.

Kvæningen kommune
Økonomiavdeling

Det kongelige Finansdepartement
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref:	Vår ref: 2015/tl1903	Løpenr:	Arkivkode 212	Dato 11.02.2015
-------------------	--------------------------------	----------------	-------------------------	---------------------------

Høring – Forslag om statliggjøring av skatteoppkreveren

1. Innledning

Vi viser til høringsbrev av 01.12.2014 og til eget brev fra departementet til Kvæningen kommune av 04.12.2014 om at også vi er høringsinstans i spørsmålet om å overføre skatteoppkreveren til Skatteetaten. Frist for høringsuttalelser er satt til 02.03.2015.

Forslaget om statliggjøring av skatteoppkreverne har vært oppe flere ganger før, men aldri fått flertall i Stortinget. Vi mener dagens kommunale løsning er den beste da den gir svært gode resultater og fremstår som en effektiv organisering.

Vi mener at en statliggjøring i tråd med den meget stramme skisserte tidsrammen innebærer risiko for provenytnap, reduksjon av nødvendig kompetanse i vår kommune og et uheldig personalløp med fare for tap av nøkkelpersonell.

Vi vil også peke på at spørsmålet om organiseringen av skatteoppkreveren er mest naturlig å behandle i den varslede kommunereformen.

2. Skatteoppkreveren er viktig for Kvæningen kommune

Skatteoppkreverfunksjonen er viktig for hele vår lokale økonomistyring. Skatteoppkreveren inngår i det totale økonomiske fagmiljøet i kommunen, og bidrar med viktig kompetanse. Vår erfaring er at vi fanger opp avvik fra forventet skatteinntang langt raskere enn man klarer på nasjonalt plan. Dette gir oss mulighet til å justere driften tidligere enn dersom vi måtte vente på de offisielle justerte skattetall.

3. Forslaget innebærer en klar risiko for provenytnap

Dagens organisering har en løsningsgrad som ligger helt i verdenstoppen. Vår egen skatteoppkrever har pr 30.06.2014 en løsningsgrad på 96,9 % på restskatt person, 99,11% på forskuddsskatt person, 99,88 % på forskuddstrekk og 100 % på arbeidsgiveravgift. Vi ser ingen grunn til å statliggjøre vår skatteoppkrever og har liten tro på at resultatene vil bli bedre dersom disse oppgavene skal utføres på sentralt eller regionalt hold.

Vi vurderer departementets forslag til å innebære en klar risiko for provenytnap. Dette spørsmålet er utredet av Oslo Economics, som har gått gjennom tallmaterialet og beregnet konsekvensene av endret innkrevingsprosent.

Beregningene viser at det norske fellesskapet risikerer et årlig provenytnap i området 0,5-1,5 milliarder kroner dersom forslaget blir vedtatt. Utredningen viser videre at endringer i innkrevingsgrad på så lite som 0,05-0,15 prosentpoeng vil gjøre departementets forslag ulønnsomt, selv etter den foreslåtte bemanningsreduksjonen.

Den anførte bemanningsreduksjonen er ikke sannsynlig. Forventede gevinster av fagsystemet SOFIE er allerede hentet ut, slik at for de sakene som behandles manuelt, som vil være de samme sakene uansett organisering, er utøvelse av lokalt skjønn et mål og en forutsetning for et godt og riktig resultat. Dette viktige aspektet synes ikke belyst i høringsdokumentene.

Innenfor sammenlignbare områder som innkreving av arbeidsgiveravgift og MVA har den kommunale innkrevingen gjennomgående bedre resultater enn statlig, med en kommunal løsningsgrad på 99,8% mot statlig løsningsgrad på 99,4%. Da det her er snakk om meget store beløp vil selv små forskjeller i løsningsgrad kunne ha merkbar betydning for provenyet til Kvæningen kommune.

Den foretatte risikovurderingen av provenytnap synes utilstrekkelig og overfladisk. Den tar ikke høyde for overnevnte momenter og gir inntrykk av å være tilpasset ønsket resultat.

4. Nærheten til skattesubjektene forklarer de gode resultatene i forskuddsordningen og er viktig i kampen mot svart økonomi og arbeidslivskriminalitet

Vi jobber proaktivt og preventivt for å sikre at arbeidsgiverne i Kvæningen kommune innberetter riktig grunnlag. Vår kontorkontroll innebærer synlig og merkbar aktivitet overfor arbeidsgiverne. Vi purrer når vi ikke mottar oppgaver, vi kontakter dem pr telefon når vi ser at de har innberettet feil, vi oppsøker dem fysisk og etterspør oppgaver og gjennom vår arbeidsgiverkontroll avdekker vi det som skulle vært innberettet. Vi gjør et viktig preventivt arbeid som bidrar til at våre arbeidsgivere innberetter riktig grunnlag og gjennomfører, beregner og innbetaler korrekt forskuddstrekk, utleggstrekk og arbeidsgiveravgift.

Det er dette arbeidet og nærheten til innbyggerne, kombinert med forskuddsordningen, som gir dagens gode resultater.

Vi mener derfor at vår nærhet til innbyggerne og vår lokalkunnskap i stor grad bidrar både til forskuddsordningen suksess og til de gode resultatene for innkreving av de andre skattartene.

Nærheten til skattesubjektene er også viktig i kampen mot svart økonomi. Vår lokale tilstedeværelse som kontrollinstans har en klar preventiv effekt. Dersom skatteoppkreveren statliggjøres og sentraliseres vil avstanden mellom kontrollinstansen og kontrollsubjektene øke i vesentlig grad. Mange kommuner og byer vil ikke ha noen kontrollinstans overhodet. For Kvæningen kommune vil nærmeste kontrollinstans være Tromsø. Vi vurderer denne økte avstanden som en betydelig risikofaktor for økt svart økonomi og arbeidslivskriminalitet.

I den andre enden av skalaen er det også vår erfaring at nærheten til innbyggerne er viktig for å bistå de vanskeligstilte skattyterne; de som ikke alltid kan hjelpe seg selv eller som av andre

grunner ikke kan ivareta sine egne interesser. Nærhet og lokalkunnskap er viktig også for å forstå og hjelpe de som trenger det mest.

5. Forslaget bør inngå som en naturlig del av kommunereformen

Skatteoppkreverne er i dag en viktig og godt integrert del av vår lokale administrasjon

Departementet hevder skatteinnkreving ikke er en naturlig kommunal oppgave, blant annet fordi det skal utøves *«liten grad av skjønn»*. Vi mener at nettopp muligheten til å utøve lokalt skjønn innenfor lovens rammer, er et bidrag til våre gode resultater og stiller oss derfor uforstående til påstanden. Vi opplever at nærheten, tilstedeværelsen og forståelsen for de lokale forhold bidrar til både lojalitet og legitimitet til skattesystemet.

Forslaget om statliggjøring kommer midt i kommunereformen. Et uttalt mål i kommunereformen er å *«flytte makt og ansvar til større og mer robuste kommuner»*. Regjeringen sier den vil *«vise mer tillit til lokalpolitikere og gi kommunene mer handlingsrom. Alternativet er fortsatt sentralisering.»* Å statliggjøre skatteoppkreveren vår er derfor i strid med de uttalte målene for kommunereformen.

Stortinget ga sin tilslutning i Prop. 95 S (2013–2014) til retningslinjer for oppgavefordeling mellom stat og kommuner. Departementet trekker særlig frem punkt 3, om at: *«oppgaver som ikke skal la seg påvirke av lokalpolitiske oppfatninger og lokalpolitiske forhold, og som derfor er kjennetegnet av standardisering, regelorientering og kontroll, bør i utgangspunktet være et statlig ansvar»*. Dette er derfor i tråd med oppgave- og ansvarsfordelingen som skal vurderes i kommunereformen.» som et argument for statliggjøring nå.

Flere av de andre prinsippene, for eksempel punkt 1: *«Oppgaver bør legges på lavest mulige effektive nivå.»* trekker imidlertid i den andre retningen og taler for fortsatt kommunal organisering. Samlet sett er det lite ved skatteoppkreverens oppgaver som tilsier at de, etter nevnte retningslinjer, klart faller utenfor de områdene som skal behandles i kommunereformen. Forskuddsordningen spesielt og skatteinnkreving generelt er og bør være påvirket av lokale- og lokalpolitiske forhold.

Etter vårt syn er organiseringen av skatteoppkreveren en naturlig del av den totale gjennomgangen av den samlede oppgave- og ansvarsfordelingen mellom stat og kommuner i kommunereformen.

Vi mener derfor det er uheldig å forsere en beslutning om dette nå og anbefaler at spørsmålet undergis en samlet behandling i kommunereformen.

6. Oppsummering

Kombinasjonen av et irreversibelt forslag, mangelfull utredning av gevinster og klar risiko for provenytnap gjør at Kvæningen kommune fraråder statliggjøring av skatteoppkreveren fra 01.01.2016.

Vi mener dagens løsning gir de beste resultatene og fremstår som en effektiv organisering. Spørsmålet om organiseringen av skatteoppkreveren er mest naturlig å behandle i den kommende kommunereformen.

Vi mener forslaget er et eksempel på uheldig distriktpolitikk fordi nærhet og lokalkunnskap er spesielt viktig i denne saken. Forslaget innebærer en uhensiktsmessig sentralisering, når lokal skjønnsette og lokalkunnskap er mye av forklaringen på dagens gode resultater. Vi mener Kvæningen kommune selv har best kompetanse og forutsetning for å samarbeide med og håndtere vårt lokale næringsliv og våre innbyggere innenfor høringens foreslåtte områder.

Vi vil også bemerke at høringsdokumentene i svært liten grad gir noen begrunnelse for hvorfor skatteoppkreverfunksjonen skal overføres. Vi reagerer på at hovedspørsmålet om hvorfor overføringen skal skje, i svært liten grad er utredet. Dette til tross for at forslaget kan få betydelige negative konsekvenser for Kvæningen kommune og som nevnt innebære en risiko for vår likviditet, økonomistyring og økonomikompetanse. Særlig i lys av at en eventuell statliggjøring vil være irreversibel er vi negative til departementets forslag.

Med vennlig hilsen
Jan Helge Jensen
Ordfører

Høringsinstansene iht. liste

Deres ref

Vår ref
14/3202 SL SWN/KR

Dato
01.12.2014

Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten - høring

1. Innledning

Finansdepartementet sender med dette på høring forslag om overføring av skatteoppkreverfunksjonen (skatteoppkrevingen) til Skatteetaten.

Skattedirektoratet fikk 23. juni 2014 i oppdrag å utrede hvordan skatteoppkrevingen (arbeidsgiverkontroll, innkreving og føring av skatteregnskapet) kan organiseres i Skatteetaten for å oppnå en bedre og mer effektiv skatteoppkreving. Utredningen skulle også inneholde forslag til nødvendige regelverksendringer, plan for ev. endringer i IKT-systemløsninger og vurdering av arbeidsrettslige- og personalmessige forhold.

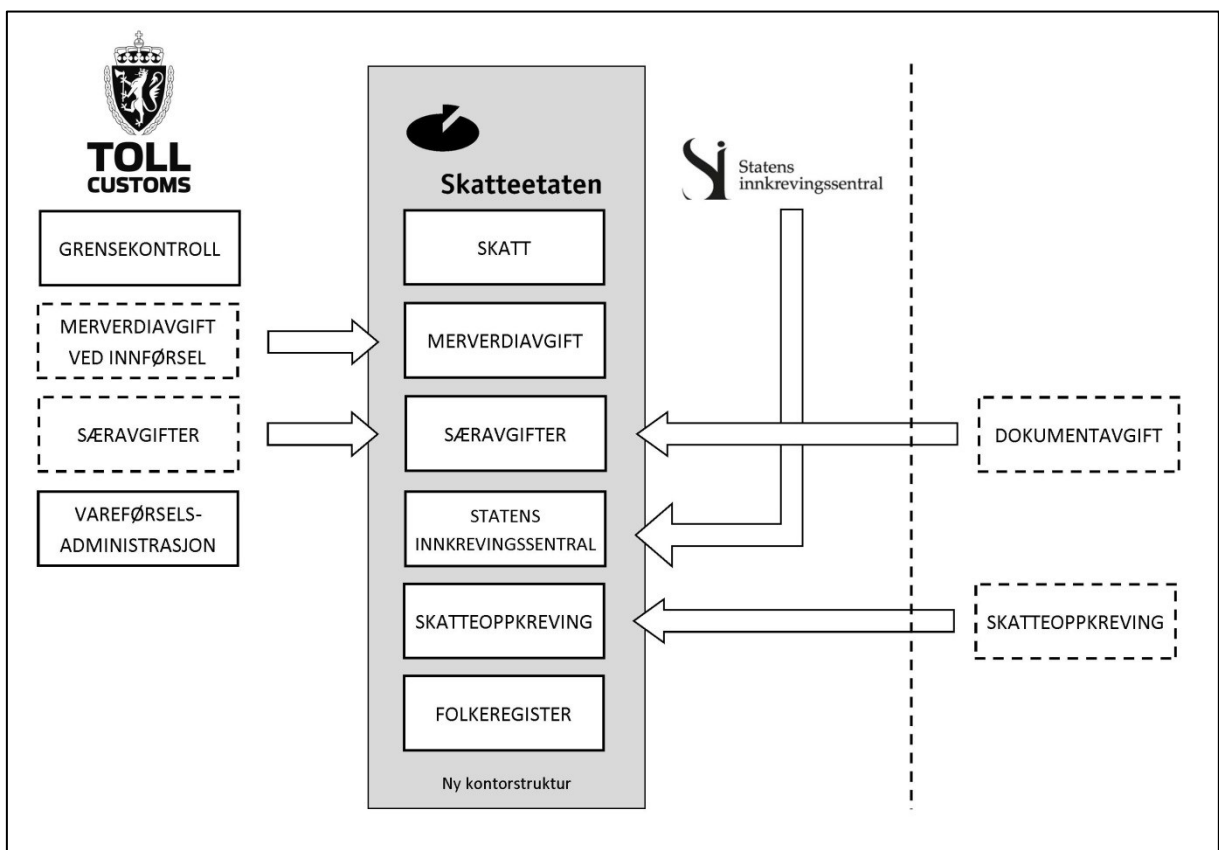
Skattedirektoratets rapport ble oversendt Finansdepartementet 24. november 2014. Rapporten med vedlegg er tilgjengelig på Finansdepartementets hjemmesider <http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dok/hoeringer.html?id=1832>

Regjeringen har satt i gang et arbeid med sikte på overføring av skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten. Regjeringen vil ta stilling til Skattedirektoratets konkrete forslag til organisering av skatteoppkreverfunksjonen etter at høringen er gjennomført, herunder den regionale fordelingen og omfanget av satsingen på arbeidsgiverkontroll i kampen mot svart økonomi. Skattedirektoratets forslag følger føringene regjeringen har lagt for arbeidet, og rapporten danner et godt grunnlag for å arbeide videre med sikte på å overføre skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten for å få en bedre og mer effektiv skatte- og avgiftsforvaltning.

2. Bakgrunn for tiltaket

Regjeringen har iverksatt en rekke endringer i etatene som håndterer skatt, avgift, toll og innkreving, og i oppgavefordelingen mellom disse, jf. Prop. 1 S (2014-2015). Målet med tiltakene er styrket innsats mot svart økonomi, bedre rettssikkerhet, redusert ressursbruk, forenkling for innbyggerne og bedre grensekontroll.

Regjeringen vil overføre forvaltningen av særavgift og merverdiavgift ved innførsel fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten. Statens innkrevingsentral tas inn i Skatteetaten fra 1. januar 2015, og det arbeides også med sikte på å overføre ansvaret for forvaltningen av dokumentavgiften fra Kartverket til Skatteetaten. Skatteetaten vil med disse tiltakene få et samlet ansvar for å fastsette, innkreve og kontrollere skatter og avgifter, jf. figuren under.

Overføring av den kommunale skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten innebærer at skatteinnkrevingen, føring av skatteregnskapet og arbeidsgiverkontrollen legges til Skatteetaten og koordineres med tilstøtende og til dels overlappende oppgaver i Skatteetaten. Samordning av skatteoppkreverne og Skatteetaten gir stordriftsfordeler både faglig, administrativt og for drift og utvikling av IKT-systemer. Skatteetatens innfordring av merverdiavgift og skatteoppkrevernes innfordring av skatt og arbeidsgiveravgift kan samordnes. I stor grad omfatter dette de samme skyldnerne. Tilsvarende vil det gi en bedre og mer helhetlig løsning å samordne skatteoppkrevernes arbeidsgiverkontroll med Skatteetatens kontrollvirksomhet. Et samlet ansvar hos Skatteetaten vil gi mer lik behandling av skattyterne og bedre

rettssikkerhet. Det vil samtidig gjøre det enklere for de skatte- og avgiftspliktige ved at de får én etat å forholde seg til.

2.1 Skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverne står for fellesinnkrevingen av de fleste direkte skattene som fastsettes av Skatteetaten. Skatteoppkreving brukes om de samlede oppgaver som ligger til skatteoppkreverfunksjonen:

- **Innkreving** av inntektsskatt- og formuesskatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift. Fellesinnkrevingen innebærer at skatteoppkreveren krever inn skatter og avgifter på vegne av skattekreditorene (staten, fylkeskommunene og kommunene).
- **Arbeidsgiverkontrollen** omfatter primært kontrollen av lønnsområdet. Formålet med kontrollen er å påse at skattetrekk, påleggstrekk og arbeidsgiveravgift blir beregnet, oppbevart, innberettet og innbetalt i samsvar med de bestemmelsene som gjelder. Siden likning av lønnstakere baserer seg på innsendt lønns- og trekkoppgave fra arbeidsgiver, er kontrollen svært viktig for å oppnå korrekt skattegrunnlag.
- **Føring av skatteregnskapet** – skatteoppkreverne fører skatteregnskapet for den enkelte kommune i Skatteregnskapssystemet (Sofie), som driftes av Skatteetaten. Skatteregnskapet avlegges månedlig for å fordele skatteinntektene til kommunene.

Skatteoppkrevernes oppgaver og plikter i forbindelse med skatteoppkrevingen følger av skattebetalingsloven¹ med tilhørende forskrifter og Instruks for skatteoppkreverne. Etter skattebetalingsloven § 2-1 skal den myndighet og de plikter som er lagt til skatteoppkreveren i skattebetalingsloven, utøves av den kommunale skatteoppkreveren. Loven setter ingen krav til hvordan funksjonen skal organiseres internt i kommunene. Kravet er ikke til hinder for at flere kommuner har felles skatteoppkrever så lenge det føres ett skatteregnskap for hver kommune.

2.2 Dagens organisering av skatteoppkreverfunksjonen

Dagens organisering av skatteoppkreverfunksjonen er ikke hensiktsmessig, verken faglig-, styrings- eller ressursmessig.

I dag har kommunene det administrative ansvaret for skatteoppkreverfunksjonen, mens Skatteetaten har ansvar for faglig oppfølging og styring. Skatteetaten bruker 71 årsverk på å følge opp de kommunale skatteoppkreverkontorene. 288 kommunale skatteoppkreverkontor bruker om lag 1 411 årsverk på skatteoppkrevingen. Flere kommuner har etablert interkommunalt samarbeid, men de fleste fagmiljøene er svært små. Over 60 pst. av kontorene benytter to eller færre årsverk på oppgaven.

¹ Lov av 17. juni 2005 nr. 67, Lov om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav

Skatteoppkreving er heller ikke en naturlig kommunal oppgave, men en oppgave som kjennetegnes av stram regulering, liten grad av skjønn, og sterkt behov for rettsikkerhet og likhet på tvers av kommunene, uavhengig av hvor skattyter eller arbeidsgiver bor eller holder til. Kommunen utfører oppgaven på vegne av skattekreditorene (staten, fylkeskommunen og kommunene). I behandling av kommuneproposisjonen i vår, sluttet Stortinget seg til at «oppgaver som ikke skal la seg påvirke av lokalpolitiske forhold, og som derfor er kjennetegnet av standardisering, regelorientering og kontroll, bør i utgangspunktet være et statlig ansvar».

Den informasjon som er viktig i innfordringssammenheng, er nå i all hovedsak tilgjengelig i registre og databaser. Sammen med elektronisk rapportering og kommunikasjon reduserer dette behovet for lokalkunnskap og for at oppgaven utføres nært skyldneren. Videre har mange kommuner allerede i dag til tross for redusert nærhet valgt å etablere interkommunale løsninger for skatteoppkreverfunksjonen. Nærhet kan også være problematisk, spesielt i små kommuner. At den som krever inn eller kontrollerer kjenner skyldneren personlig eller har andre koblinger til skyldner, kan gjøre det vanskelig å gjennomføre skatteoppkrevingen eller kontrollen på en god måte.

Resultatene for innbetalt skatt, folketrygdavgift og arbeidsgiveravgift er gode, men dette skyldes i liten grad dagens organisering med 288 kontor. Årsaken er kravenes karakter, velfungerende IT-systemer og en forskuddsordning hvor arbeidsgiver gjennom skattetrekket i praksis er den viktigste «skatteoppkreveren» overfor lønnsinntakere og pensjonister. For inntektsåret 2012 var totalt innbetalt forskuddstrekk 99,9 pst. Av dette ble hele 99,7 pst. frivillig innbetalt, dvs. til forfall eller etter en maskinell purring. Dette skjer uten innkrevingstiltak fra skatteoppkreveren, og skyldes i stor grad arbeidsgivernes skattetrekk. For arbeidsgiveravgift (inntektsåret 2012) var resultatet 99,8 pst., hvor hele 99,2 pst. er innbetalt frivillig.

Spørsmålet om å flytte skatteoppkrevingen har vært utredet flere ganger, senest i 2004 (NOU 2004:12 *Bedre skatteoppkreving*) og i 2007 (NOU 2007:12 *Offentlig innkreving*). I NOU 2004:12 konkluderte flertallet av utvalgsmedlemmene med at en statlig organisering av skatteoppkrevingen var mest naturlig, oppgavens innhold og karakter tatt i betraktning. Mindretallet mente at de fleste argumentene talte for fortsatt kommunalt ansvar for skatteoppkrevingen. I NOU 2007:12 foreslo flertallet i utvalget at alle statlige innfordringsoppgaver og innfordringsoppgaver knyttet til skatte- og avgiftskrav som høres inn under fellesinnkrevingen, skulle samles i en statlig innfordringsetat. Mindretallet (ett medlem) støttet ikke den delen av forslaget som innebar å innlemme skatteoppkreverfunksjonen i én statlig innfordringsetat.

3. Skattedirektoratets forslag til organisering

Skattedirektoratet har i sin utredning vurdert organiseringen ut fra føringer i oppdragsbrevet fra Finansdepartementet av 23. juni 2014. I tillegg er utredningen basert

på «Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon».² Direktoratet har spesielt lagt vekt på følgende kriterier:

- helhetlig skatte- og avgiftsforvaltning
- redusert ressursbruk gjennom effektiv oppgaveløsning
- videreføring av kompetanse i gode fagmiljøer
- god regional fordeling av arbeidsplasser

Skattedirektoratet har i utredningen vurdert ressursbehov, organisering og lokalisering for hver av oppgavene som skatteoppkreverne utfører i dag: skatteregnskap, arbeidsgiverkontroll, innkreving og veiledning/informasjon.

3.1 Forslag til organisering

Skattedirektoratets forslag til organisering av oppgavene i Skatteetaten viser at oppgavene kan og bør løses på betydelig færre steder enn i dag: Skattedirektoratet foreslår at oppgaven skal utføres på tilsammen 27 kontor.

Forslaget innebærer at oppgavene kan utføres med 526 færre årsverk enn de kommunale skatteoppkreverne bruker i dag. Samtidig foreslår Skattedirektoratet å styrke arbeidsgiverkontrollen med 29 årsverk, slik at den samlede innsparingen blir netto 497 årsverk. Denne innsparingen, sammen med innsparing på kontorplass- og bl.a. kostnader til diverse IT-systemløsninger, gir totalt en samlet innsparing på om lag 370 mill. kroner årlig.

Direktoratet foreslår følgende organisering i Skatteetaten av de ulike oppgavene som ivaretas av skatteoppkreverne i dag:

Føring av skatteregnskapet

Skattedirektoratet foreslår at denne funksjonen samles på Lillestrøm (Skedsmo kommune) med en underavdeling i Vadsø. Enheten vil få et landsdekkende ansvar for føring av skatteregnskapet. Oppgaven bemannes med 45 årsverk på Lillestrøm og 15 i Vadsø, totalt 60 årsverk mot dagens 251. Kommunene vil få en spesialisert enhet som vil gi de samme rapportene og inntektsoversiktene som i dag, og som i tillegg vil kunne tilby alle kommuner analyser til sin økonomiforvaltning.

Skatteetaten er avhengig av å rekruttere tilstrekkelig med kompetanse for å opprettholde en god drift fra 1. januar 2016. Avgjørende for valget av lokalisering på Lillestrøm har derfor vært rekrutteringsgrunnlaget fra de største kontorene på det sentrale Østlandsområdet. Ingen andre steder i landet har tilstrekkelig rekrutteringsgrunnlag som kan sikre forsvarlig drift fra 1. januar 2016.

² Av 16. september 2011

Arbeidsgiverkontrollen

Skattedirektoratet foreslår at arbeidsgiverkontrollen samlokaliseres med Skatteetatens øvrige kontrollmiljøer og lokaliseres på 22 steder. Oppgaven bemannes med 400 årsverk. Dette innebærer en styrking på 29 årsverk. I tillegg blir arbeidsgiverkontrollen vesentlig styrket ved at den samles i større fagmiljøer og samlokaliseres med Skatteetatens øvrige kontrollmiljøer. SKD har vurdert organisering av arbeidsgiverkontrollen ut fra hvor arbeidsgiverne holder til, hvor skatteoppkreverne har kompetansemiljøer på oppgaven i dag og hvor Skatteetaten i dag har kontrollmiljøer. Arbeidsgiverkontrollen krever ikke at etaten er fysisk til stede overalt, men at det er mange nok til å reise ut på kontroller der det etter en risiko og vesentlighetsvurdering vurderes at det er behov.

Innkrevning

Skattedirektoratet foreslår at innkreving spesialiseres og lokaliseres på totalt 19 steder. Det skilles mellom innkreving mot næringsdrivende/arbeidsgivere og innkreving mot personlig skattytere (lønnsmottagere og pensjonister). Innkreving mot næringsdrivende samles i fem regionale innkrevingsmiljøer hvor Skatteetaten allerede har innkrevingsmiljø for merverdiavgift. Innkreving mot personlige skattytere samles i 19 fylkesvise enheter, hvor fem av disse også har innkreving mot næringsdrivende. Oppgaven bemannes med til sammen 453 årsverk, mot dagens 639 årsverk.

Veiledning, informasjon og arkiv

Veiledning, informasjon og arkiv knyttet til skatteoppkreverfunksjonens inkluderes i Skatteetatens telefontjeneste, veiledningsfunksjon og de regionale dokumentsentrene. Oppgaven bemannes med til sammen 55 årsverk.

3.2 Fordeler med Skattedirektoratets forslag til organisering

Etter Finansdepartementets vurdering er det mange og vesentlige fordeler med Skattedirektoratets forslag til organisering av skatteoppkreveroppgavene:

Mer effektiv oppgaveløsning

Oppgavene foreslås løst i færre og større enheter med bedre fagmiljøer. Antall kontorsteder reduseres fra 288 til 27 og oppgavene løses med 526 færre årsverk. Dette tilsvarer en årlig innsparing på 370 mill. kroner årlig.

I Skattedirektoratets forslag samordnes innfordring av merverdiavgift og direkte skatter fra næringsdrivende. Innkrevingsarbeidet blir samlet sett mer effektivt og enhetlig ved at oppkreveren for eksempel kan ta utlegg eller begjære konkurs for flere krav samtidig.

Arbeidsgiverkontrollen er viktig for kvaliteten på lønnsrapporteringen fra arbeidsgiverne, som er en avgjørende forutsetning for ordningen med forhåndsutfylt selvangivelse. I tillegg er kontrollen også et meget viktig virkemiddel i innsatsen mot svart økonomi og arbeidskriminalitet. Større kompetansemiljøer, samordning og en

styrking i antall årsverk vil gi bedre kvalitet på grunnlagsdataene, redusert sårbarhet og større kontrolldekning.

Føring av skatteregnskapet blir mer effektivt. En landsdekkende enhet med ansvar for føring av skatteregnskapet innebærer en betydelig effektivisering, med en reduksjon fra 251 årsverk til 60 årsverk. Dette gir store kompetente fagmiljøer, og kommunene vil få en spesialisert enhet som vil gi de samme rapportene og inntektsoversiktene som i dag, og som i tillegg vil kunne tilby alle kommuner analyser til sin økonomiforvaltning. I tillegg blir det én konto for innbetaling av skatt, noe som gjør regnskapsføringen mer effektiv.

Bedre bekjempelse av svart økonomi og arbeidsmarkeds kriminalitet

Arbeidsgiverkontrollen er viktig i innsatsen mot svart økonomi og arbeidsmarkeds kriminalitet.

I dag er det kommuner som knapt foretar arbeidsgiverkontroller. Mer enn 70 prosent av skatteoppkreverkontorene bruker mindre enn ett årsverk på arbeidsgiverkontroll, og 16 kommuner gjennomfører ikke arbeidsgiverkontroll i det hele tatt.

Manglende eller dårlig arbeidsgiverkontroll øker risikoen for konkurransevridning, hvor det seriøse næringslivet taper for de som velger å drive uredelig virksomhet. Vi kan også risikere at useriøse aktører i større grad velger å etablere virksomheten sin i kommuner der de vet at kontrolldekningen er lav.

Skattedirektoratet foreslår at arbeidsgiverkontrollen styrkes med 29 årsverk. Denne styrkingen, og en samordning av arbeidsgiverkontrollen med Skatteetatens øvrige kontrollmiljøer, vil gi større og mer kompetente kontrollmiljøer og gjøre det lettere å foreta en mer helhetlig og risikobasert kontrollutvelgelse. Dette vil bidra til en vesentlig bedre bekjempelse av svart arbeid og arbeidsmarkeds kriminalitet. Det vil gi mer korrekt fastsettelse av skatter og avgifter, øke etterlevelsen og dermed sikre skatteinntektene til fellesskapet. I tillegg vil samhandlingen mellom kontrolltater og politiet bli enklere da det blir færre aktører som skal samarbeide.

Økt rettsikkerhet

Lik behandling av like saker er et sentralt rettssikkerhetsprinsipp. Å samle oppgaven i én etat legger til rette for dette. Også større og mer kompetente fagmiljøer vil bidra til bedre kvalitet på saksbehandlingen, som er viktig for å sikre likebehandling og at skattyters rettigheter ivaretas.

Forenkling for skatte- og avgiftspliktige og arbeidsgiverne

Skattedirektoratets forslag gjør at skatte- og avgiftspliktige får én etat å forholde seg til. Næringsdrivende skylder ofte både skatt og mva. og får i slike tilfeller bare én kreditor å forholde seg til. Næringslivet får også færre kontrollaktører å forholde seg til.

Mer kompetente fagmiljøer legger til rette for bedre kvalitet i saksbehandlingen. Bedre kvalitet i saksbehandlingen gir mindre behov for klage og færre konflikter mellom skattyter/arbeidsgiver og skattemyndighetene.

I dag må brukerne forholde seg til to ulike etater i samme sak. Det er ikke alltid gitt for brukerne hvem som kan gi veiledning på det de lurte på. Hittil i år har i underkant 30 000 brukere ringt Skatteetaten med spørsmål om innbetaling av skatt, mens omtrent like mange ringer til skatteoppkrever og blir henvist til Skatteetaten. Skatteetaten ønsker å ta ansvaret for veiledning om hele skatte- og avgiftsområdet. Brukerne vil få ett kontaktpunkt for alle henvendelser om skatt, arbeidsgiveravgift og merverdiavgift.

God regional politikk

Dagens skatteoppkreverkontor har store variasjoner i størrelse og 60 pst. av kontorene benytter to eller færre årsverk på oppgavene totalt. Skattedirektoratets forslag til organisering samler de ulike skatteoppkrevingsoppgavene i egne, større fagmiljøer. Større fagmiljøer gir mulighet for spesialisering og skaper attraktive regionale kompetansearbeidsplasser.

Det foreslås kontorer i alle landets fylker, og Skattedirektoratets forslag opprettholder en god regional balanse i antall arbeidsplasser. Det er flere kommuner som *får* mer enn 10 årsverk enn som *mister* mer enn 10 årsverk. Å bygge sterke fagmiljøer rundt om i landet åpner også for at en kan flytte oppgaver ut fra sentrale områder. Skatteetaten er allerede et godt eksempel på at arbeidsoppgaver kan flyttes ut fra de største byene. Skatt nord behandler de om lag 500 000 selvangivelsene for innbyggerne i Oslo.

4. Regelverksendringer

Mange av de foreslåtte lovendringene er tekniske tilpasninger som følge av at skattekontoret overtar arbeidsoppgaver fra skatteoppkreveren. I skattebetalingsloven kapittel 2 er det foreslått endringer som blant annet tar høyde for at innkreving av toll- og avgiftskrav skal overføres til Skatteetaten. Hvem som i dag er rett innkrevingsmyndighet for de ulike kravene er regulert i forskjellige bestemmelser i skattebetalingsloven og i skattebetalingsforskriften. Det foreslås å samle disse bestemmelsene i skattebetalingsloven kapittel 2.

I forlengelsen av at skatteoppkreverfunksjonen overføres til Skatteetaten, foreslås det å avvikle de kommunale skatteutvalgene. Skatteutvalget kan av rimelighetshensyn gi betalingsutsettelse eller sette ned eller frafalle skattekrav. Dersom kravet som søkes ettergitt er høyere enn 200 000 kroner, ligger derimot avgjørelsesmyndigheten hos skattekontoret. Skattekontorets vedtak kan påklages, mens det ikke er klageadgang over vedtak som treffes av skatteutvalgene. Ved å samle avgjørelseskompetansen hos skattekontoret, tilrettelegges det for enhetlig behandling av sakene og det kan innføres en generell adgang til å klage over vedtakene.

Departementet viser til kapittel 7 i rapporten og vedlagte lovforslag.

5. Konsekvenser for kommunene

Skatteoppkreveren kan for enkelte kommunale krav avholde forretning for utleggspant og nedlegge utleggstrekk og foreta motregning i tilgodebeløp ved skatteoppgjøret og i til gode merverdiavgift etter reglene om dette i skattebetalingsloven. Dette forutsetter at det i særloven for det aktuelle kravet foreligger en henvisning til skattebetalingsloven. For andre krav eller dersom kommunen velger å ikke bruke skatteoppkreveren, må kravene tvangsfullbyrdes via den alminnelige namsmannen.

Direktoratet foreslår at kommunene fortsatt skal ha særnamskompetanse for kommunale krav og avgifter. Forslag til ny lovtekst i de enkelte særlovene er tilpasset dette, ved at kravet om at skatteoppkreveren må forestå innkrevingen er tatt ut. Kommunene kan etter forslaget selv bestemme hvem i kommunen som eventuelt skal utøve særnamskompetansen, samt foreta motregning i tilgodebeløp ved skatteoppgjøret og i til gode merverdiavgift.

6. Arbeidsrettslig og personalmessige konsekvenser

Skattedirektoratets rapport (kapittel 13) inneholder en vurdering av arbeidsrettslige og personalmessige forhold. Direktoratets viser til at det ved overføring av skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten må gjøres en vurdering av om det skjer en virksomhetsoverdragelse. Hver enkelt kommune med skatteoppkreverfunksjon må foreta en vurdering av kriterier og vilkår for virksomhetsoverdragelse er tilstede eller ikke. Rettslig sett vil dette kunne medføre at arbeidstakere i de ulike kommuner får ulike rettigheter med hensyn til om de kommer inn under reglene om virksomhetsoverdragelse i arbeidsmiljøloven eller ikke.

Skatteoppkrevingen er ulikt organisert fra kommune til kommune og det kan derfor ikke gis en helt generell beskrivelse av de personalmessige konsekvensene. Skattedirektoratet og Finansdepartementet vil legge vekt på gode personalprosesser, og det er en grunnleggende forutsetning at omstillingsarbeidet skal skje i nært samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner. Det skal utredes konsekvenser for ansatte og planlegges et omstillingsløp som ivaretar involvering fra tillitsvalgte for de ansatte som er berørt av overføringen.

I prosessen vil informasjon til berørte ansatte bli vektlagt. Det vil bli etablert et samarbeidsorgan mellom partene tilsvarende det som ble etablert ved gjennomføringen av vergemålsreformen.

7. Administrative og økonomiske konsekvenser

Skattedirektoratets forslag til organisering av skatteoppkrevingen viser at oppgavene kan løses med betydelig færre årsverk. Oppgavene skal løses med 985 årsverk, en samlet innsparing på 526 årsverk. Samtidig foreslås en styrking av arbeidsgiverkontrollen med 29 årsverk, noe som reduserer den samlede innsparingen til netto 497 årsverk. Denne innsparingen, sammen med innsparing på kontorplass- og systemkostnader, gir totalt en samlet innsparing på om lag 370 mill. kroner årlig.

Det vil påløpe kostnader til omstilling i en overgangsperiode.

Skatteetaten

For Skatteetaten vil forslaget føre til økte kostnader til lønn og ulike administrative tjenester. Skattedirektoratet har tatt utgangspunkt i foreslått lokalisering og at Skatteetaten får 985 nye årsverk til å løse oppgavene. Lønns- og administrasjonskostnadene er beregnet til 732 mill. kroner per år.

I tillegg vil etaten ikke ha kostnader til godtgjørelse til skatteutvalgsmedlemmene. Totalt utgjør dette 1,9 mill. kroner årlig.

Kommunen

Det er foreløpig ikke tatt stilling til hvordan gevinsten i kommunene av overføringen blir tatt ut.

Skatteoppkreverne har også ansvar for innkreving og regnskapsføring av kommunale krav. Disse oppgavene skal fortsatt være kommunale. Etter reglene i skattebetalingsloven kan skatteoppkrevere i innkreving av en del av disse kravene bruke sin særnamskompetanse (avholde forretning for utleggspant og nedlegge utleggstrekk) og/eller foreta motregning i tilgodebeløp fra skatteoppgjør og i merverdiavgift til gode. Skattedirektoratet foreslår i sin rapport at kommunene beholder disse innkrevingsvirkemidlene etter overføring. Overføringen vil derfor ikke gjøre det vanskeligere eller mer kostbart for kommunene å drive innkreving av kommunale krav.

Samfunnet

Næringsdrivende, arbeidsgivere og skattyterne vil få én etat å forholde seg til, uavhengig av om det gjelder pågående kontroll, skattesak eller betaling. For eksempel vil en helhetlig behandling være kostnadsbesparende for skyldner, ved at samordning av kravene vil gi færre utleggsforretninger.

Overføringen av oppgavene vil også legge til rette for en mer digital forvaltning og brukervennlige løsninger.

8. Avsluttende bemerkninger

Frist for å avgi høringsuttalelse er 2. mars 2015. Høringsuttalelsene sendes elektronisk til postmottak@fin.dep.no.

Liste over høringsinstansene følger vedlagt. Vi ber den enkelte høringsinstans om å vurdere behovet for om høringsbrevet bør sendes til underliggende etater eller virksomheter, tilknyttede virksomheter, medlemsorganisasjoner eller lignende.

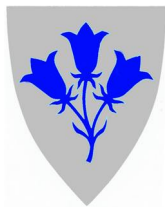
Med hilsen

Amund Noss e.f.
ekspedisjonssjef

Øystein Schönberg-Grevbo
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
2/15	Kvæningen formannskap	28.01.2015
	Kvæningen kommunestyre	

Kommunereformen, videre arbeid

Administrasjonssjefens innstilling

1. Kvæningen kommune deltar videre i det arbeidet med kommunereformen som gjøres med kommunene Alta, Loppa og Kautokeino.
2. Det kan nyttes inntil 100 000 kroner av tildelte skjønnsmidler til en felles utredning med disse kommunene.
3. Det innkalles til møte i styringsgruppen for reformarbeidet og vurderes om Ungdomsrådet skal tas med i arbeidet.

Saksopplysninger

Det vises til tidligere framlegg og drøftinger, sist i kommunestyret 5.11.2014 der det ble fattet følgende vedtak:

1. Med bakgrunn i kommunens utredningsplikt i arbeidet med en fremtidig kommunereform, slutter kommunestyret seg til fremlagt forslag til lokal prosess.
2. Det nedsettes ei politisk arbeidsgruppe bestående av formannskapet som skal lede prosessen. I tillegg inkluderes de partier som ikke er representert i formannskapet.
3. Det tas sikte på å følge tidsløp 2, det vil si at en eventuell kommunesammenslåing kan iverksettes 1.1.2020.
4. Kommunestyret gir sin tilslutning til at KS deltar som faglig tilrettelegger og koordinator for det lokale kommunereformarbeidet.
5. Kvæningen kommune utreder et samarbeid, eventuelt sammenslåing med andre kommuner i Nord-Troms samt Loppa, Hasvik og Alta/deler av Alta.

I tida siden vedtaket ble fattet, synes det klart at Nord-Troms med seks kommuner antakelig ikke kommer til å gå i en felles prosess ettersom i alle fall Storfjord kommune og Lyngen kommune ser ut til å orientere seg mot andre samarbeid enn Nord-Troms. Det er ordinært møte i Nord-Troms regionråd 27.1.2015 og det ventes en foreløpig avklaring da.

Ordfører, medlemmer av formannskapet og administrasjonssjefen deltok på møte 7.11.2014 med kommunene Loppa, Kautokeino og Alta. Oppsummeringen fra møtet er vedlagt dette saksframlegget og det kan særlig vises til at det blir invitert til et eget møte med Alta og Kvæningen.

Fylkesmannen i Troms har gitt tilsagn om 200 000 kroner i skjønnsmidler til å gjøre utredningsarbeidet og dermed oppfylle den utredningsplikten kommunene er pålagt. Avklaring av hvordan utredningen skal gjøres er et av spørsmålene som trenger avklaring tidlig.

Vurdering

Samarbeidet mot Finnmark er det som har stilt opp det klareste alternativet for en utredning og her er forutsatt et bidrag pr kommune på 100 000 kroner. Alta kommune har tilbudt seg å ta rollen som koordinator i en utredning.

Felles utredning er også drøftet i Nord-Troms, men det er ikke kjent om kommunene, evt hvilke kommuner, som i så fall vil samarbeide om en utredning. De hittidige drøftingene har tatt utgangspunkt i at kommunenes bidrag er den summen man får i skjønnsmidler fra fylkesmannen, det vil si 200 000 kroner pr kommune. Etter initiativ fra Nordreisa kommune ble det innkalt til et møte om reformen og utredningsarbeidet 19.1.2015 der Skjervøy kommune og Kåfjord kommune meldte sin interesse. Dette møtet er utsatt.

Det er ikke stilt krav om at kommuner skal samarbeide om utredningen, heller ikke om at den skal settes ut til konsulent- eller utredningsmiljøer. Administrasjonssjefen antar med noe forbehold at det bør være mulig å gjøre deler av utredningsarbeidet med egne ressurser.

Det synes heller ikke å være noe krav om at man utelukker andre samarbeidsmuligheter selv om man gjør utredningsarbeidet bare med ett samarbeidsalternativ. Med andre ord: En utredning sammen med finnmarkskommunene utelukker ikke Kvæningen fra å orientere seg mot Nord-Troms dersom det synes hensiktsmessig i løpet av prosessen.

Ettersom møtet med Alta kommune er varslet i løpet av januar, kan det synes hensiktsmessig å avklare om det skal gjøres en utredning sammen med dem.

Det kan også synes hensiktsmessig å innkalle styringsgruppen for reformarbeidet (formannskapet med tilførsel av de partiene som ikke er representert i formannskapet) til et møte for å organisere arbeidet framover. Det kan også vurderes om Ungdomsrådet skal inviteres til et slikt møte.

Vedlegg:

Notat fra møte med Alta, Loppa, Kautokeino og Kvæningen

NOTAT - KOMMUNEREFORMEN

Til: Politisk og administrativ ledelse i Alta kommune, Kvæningen kommune, Kautokeino kommune og Loppa kommune

Innledning:

Arbeidet med en kommunereform er igangsatt. Reformen ble varslet i Regjeringens tiltredelseserklæring og Regjeringen fremmet i forbindelse med kommuneproposisjonen et opplegg for reformen. I dette redegjøres for bakgrunn, målsettinger, prosessplan og virkemidler.

Regjeringen presenterte i kommuneproposisjonen (Prop. 95 S) våren 2014 et opplegg for en kommunereform. Merknadene fra stortingsbehandlingen viser at reformen har oppslutning fra et flertall i Stortinget.

Kommunene har fått utredningsplikt i forhold til framtidig kommunestruktur og fylkesmennene er gitt et særlig ansvar for å igangsette prosesser i de ulike fylkene. KS vil også være en viktig bidragsyter i arbeidet. Det er videre klart at fylkesgrensen ikke skal være til hinder for å slå sammen kommuner.

Kort om kommunestrukturen

Dagens kommunestruktur ble i det alt vesentlige etablert på 1960-tallet basert på Schei-komiteens anbefalinger. Etter det ble noen få av de sammenslåtte kommunene delt igjen. På slutten av 1980-tallet og begynnelsen av 1990-tallet har det vært sammenslåinger i en del større byområder. Etter årtusenskiftet har det vært 7 frivillige kommunesammenslåinger. Den siste av disse er sammenslåingen av Bjarkøy og Harstad kommuner pr. 01.01. 2013. I dag er det 428 kommuner i Norge.

Begrunnelsen for en kommunereform

Regjeringen og stortingsflertallet begrunner kommunereformen med at kommunene de siste 50-årene har fått stadig flere oppgaver og økt ansvar. Kommunene er i dag kanskje de mest sentrale aktørene i løsningen av viktige samfunnsoppgaver. Det stiller store krav til kommunene. I tillegg må kommunene være i stand til å håndtere nye velferdsoppgaver i framtiden. Regjeringen peker spesielt på følgende utfordringer for kommunene på kort og lang sikt:

Befolkningsutviklingen

Siden 1970 har befolkningen i Norge økt med 1,2 millioner innbyggere / 32 %. Siden 1985 har veksten vært på 22 %. Denne veksten er imidlertid ujevnt fordelt både mellom landsdeler

og i forhold til kommunestørrelse. Folketallet har økt betydelig i de største kommunene, mens kommuner under 4000 innbyggere har opplevd en sterk nedgang.

Alderssammensetningen varierer også mellom kommunene og med kommunestørrelse. I 1985 utgjorde antall innbyggere over 67 år om lag 16,5 % av befolkningen både i kommuner som nå har under 4000 innbyggere (gjennomsnitt) og i Bergen og Oslo. I 2013 hadde andelen eldre økt i alle kommunegrupper bortsett fra i de fem største kommunene. For Bergen og Oslo var andelen over 67 år redusert til vel 11 pst. i 2013, mens gjennomsnittet for kommuner med under 4 000 innbyggere var økt til vel 18 pst. De siste femten årene har kommunene vært gjennom en periode der antall eldre har vært relativt stabilt. Fram mot 2040 vil antall eldre over 67 år fordobles. Denne utviklingen vil innebære en betydelig økning i andelen eldre i alle grupper av kommuner i tiårene framover. Det medfører igjen økte utgifter til blant annet pensjoner, helse og omsorg, og vil være en utfordring for offentlige budsjetter.

Sentraliseringen

Siden den siste store endringen i kommunestrukturen på 1960-tallet har vi opplevd en betydelig sentralisering av befolkningen.

Befolkningsveksten i byområdene er ventet å holde seg høy. Her vil også den regionale integreringen fortsette i form av økt pendling og utvidelse av tettstedsområder rundt byene. Sentraliseringen vi har sett de siste 30 årene vil trolig fortsette. For distriktskommunene vil innvandring kunne bidra til å opprettholde folketallet, men prognosene er usikre.

En sterk driver for sentraliseringen er kunnskapssamfunnet. Utdanningsnivået i Norge har økt markant siden 1970. Andel med høyere utdanning i aldersgruppen 20-66 år utgjorde 30 % i 2012 mot 7,4 % i 1970. På landsbasis studerer over halvparten av studentene utenfor hjemfylket. Søkere utenfor universitetsfylkene er mest mobile, mens ungdom i fylker med universitet/store høyskoler med et bredt tilbud er minst mobile.

Andelen kommunalt sysselsatte avtar med økende innbyggertall. I kommuner med under 3 000 innbyggere arbeider 27,6 % av de sysselsatte i kommuneforvaltningen, mens andelen i kommuner med over 50 000 innbyggere er 14,6 %.

Kommunikasjonene, både hva gjelder tradisjonell transportinfrastruktur og elektronisk, er langt bedre i dag enn for 50 år siden. Dette har gitt folk og foretak større rekkevidde. I 1990 jobbet 28 % i en annen kommune enn bostedskommunen. I 2012 var det tilsvarende tallet 34 %.

Den økte pendlingen har først og fremst gitt sterkere integrasjon mellom kommuner i allerede eksisterende bo- og arbeidsmarkedsregioner. Sentraliseringen har samtidig medført færre innbyggere i de mest spredtbygde områdene i landet. Her har det også skjedd en regional sentralisering med vekst i tettstedene. En slik vekst i tettstedene vil gi innbyggerne et større og bredere servicetilbud og dermed bidra til at hovedtrekkene i bosettingsmønsteret kan opprettholdes.

Manglende samsvar mellom administrative og funksjonelle inndelinger

Kommunene er i stadig større grad involvert i oppgaveløsningen av nasjonale og globale samfunnsutfordringer. Bærekraftig samfunnsutvikling handler om å møte klima- og miljøutfordringene, sikre gode levekår og sosial inkludering samt bidra til et konkurransedyktig næringsliv. På alle disse områdene har kommunene i dag viktige oppgaver.

Befolknings- og kommunikasjonsutviklingen har endret de funksjonelle samfunnsutviklingsområdene. Kommunestrukturen er i liten grad endret i tråd med denne utviklingen. De fleste funksjonelle samfunnsutviklingsområder dekker i dag flere kommuner. Særlig i byområdene er mulighetene store fremover for å sikre en helhetlig og bærekraftig utvikling i areal-, transport- og boligplanlegging med større og mer robuste kommuner.

Mange viktige oppgaver stiller økte krav til innbyggerne

Det er 50 år siden siste store endring i kommunestrukturen i Norge. Denne reformen var begrunnet i innføring av niårig skole for alle. De siste 50 årene har kommunenes oppgaver blitt utvidet på en rekke områder. Eksempler på dette er:

- utvidelser av barnehagetilbudet
- tidligere skolestart
- universell videregåendeutdanning
- utvidelser av helse- og omsorgstilbudet
- kommunene har fått ansvar for sykehjem
- HVPU-reformen ga kommunene ansvaret for psykisk utviklingshemmede
- det er gjennomført handlingsplaner for pleie- og omsorgstjenester og opptrappingsplan for psykisk helse
- samhandlingsreformen fra 2012 forutsetter oppbygging av nye tilbud i kommunene
- gjennom folkehelseloven har kommunene fått et større og klarere ansvar for forebyggende arbeid
- PP-tjenesten er utvidet
- skolestart for seksåringer ble innført i 1997
- barnehagereformen med utbygging til full dekning er nylig avsluttet
- kunnskapsløftet stiller økte krav til skoleeierrollen og til systematisk arbeid med kvalitetsforbedringer
- barnevernstjenesten er blitt vesentlig utvidet de siste årene
- plan- og bygningsloven stiller i dag strenge krav til kommunene i forhold til prosedyrer som skal følges, helhetlig tenkning og samhandling med andre offentlige instanser, næringsliv og innbyggerne

Veksten må også ses i sammenheng med den sterke befolkningsveksten som har gitt store sysselsettings- og investeringsbehov for kommunesektoren. I 2012 sto kommunene og fylkeskommunene for vel halvparten av den offentlige tjenesteproduksjonen og sysselsatte om lag en femdel av alle yrkesaktive i landet. Aktiviteten i kommunesektoren målt ved endringer i sysselsettingen, produktinnsats og realinvesteringer har økt betydelig siden 1990.

Økte krav til kapasitet og kompetanse

Veksten i oppgaver, flere rettighetsbaserte tjenester og befolkningsveksten har gjort kravene til kapasitet og kompetanse er betydelig skjerpet de siste 50 årene. Videre gjør den demografiske utviklingen at konkurransen om arbeidskraften vil øke i årene framover. Kommunene må konkurrere med andre samfunnssektorer om arbeidskraften.

Utfordringer for lokaldemokratiet

Lokaldemokratiet er knyttet både til kommunens makt og myndighet og omfanget av reelle beslutninger i kommunen, men også til mulighet for innbyggerne til å påvirke beslutninger som er viktige for hverdagen deres.

Regjeringen peker på at etter hvert som oppgavene og ansvaret for kommunene er blitt flere og mer komplekse har det vokst fram flere interkommunale selskaper og økt statlig styring av kommunene. Det pekes på at interkommunale selskaper minsker mulighet til folkevalgt styring og kontroll. Videre uttrykkes det også at for sterk statlig styring utfordrer lokaldemokratiets legitimitet i befolkningen.

Regjeringen mener at større kommuner vil redusere behovet for interkommunale selskaper og behovet for statlig styring.

Mål for reformen

Regjeringens mål for en ny kommunereform:

1) Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne

Større kommuner med bedre kapasitet og kompetanse vil legge til rette for gode og likeverdige tjenester over hele landet. Større fagmiljø vil gi mer stabile arbeidsmiljø, bredde i kompetansen og en bredere tiltaksportefølje, særlig i små og spesialiserte tjenester.

2) Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling

Kommunesektoren skal bli bedre i stand til å løse nasjonale utfordringer. Reformen skal bedre forutsetningene for en styrket og samordnet lokal og regional utvikling i alle deler av landet både når det gjelder arealbruk, samfunnssikkerhet- og beredskap, transport, næring, miljø og klima, og også den sosiale utviklingen i kommunen. Det er ønskelig at kommunegrensene i større grad tilpasses naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner.

3) Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner

Større kommuner vil ha større ressursgrunnlag og kan også ha en mer variert befolknings- og nærings sammensetning. Det gjør kommunene mer robuste overfor uforutsette hendelser og utviklingstrekk. Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner vil legge til rette for en mer effektiv ressursbruk innenfor begrensede økonomiske rammer.

4) Styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver

Større og mer robuste kommuner kan få flere oppgaver. Dette vil gi økt makt og myndighet til kommunene, og dermed økt lokalt selvstyre. Større kommuner vil også redusere behovet for interkommunale løsninger. Færre og større kommuner som gjennomfører en velferdspolitik i henhold til nasjonale mål, vil redusere behovet for statlig detaljstyring. Kommunene vil slik få større frihet til å prioritere og tilpasse velferdstilbudet til innbyggernes behov.

Prosess og virkemidler

Organisering og støtte til de regionale prosessene

De regionale prosessene starter høsten 2014 og avsluttes ved utgangen av 2016.

Fylkesmannen vil få ansvar for å igangsette de regionale prosessene. Departementet vil gi økonomisk støtte til en prosessveileder i det enkelte fylkesmannsembete fra høsten 2014.

Departementet ønsker at de regionale prosessene gjennomføres i et samarbeid mellom fylkesmannen og KS (Kommunesektorens organisasjon) regionalt. KS kan få midler til sitt arbeid med kommunereformen. Disse midlene kan brukes til å styrke KS, slik at de kan arbeide aktivt med de lokale/regionale prosessene.

Departementet vil utarbeide standardiserte fakta oppsett om sammenslåing. Disse vil ta utgangspunkt i kriteriene som er utarbeidet av ekspertutvalget og annen, relevant tilgjengelig informasjon. Dette skal være et alternativ til større utredninger i kommunene. Fakta oppsettet vil kunne suppleres ut fra lokale og regionale behov og utfordringer. Det vil også være et viktig verktøy for de regionale prosessveilederne.

Departementet vil utarbeide et opplegg for spørreundersøkelser som kommunene vil få tilbud om å bruke i høringen av innbyggerne, som et alternativ til folkeavstemninger. Departementet vil dekke inntil 100 000 kroner til hver kommune til informasjon og høring av innbyggerne. Kommunene velger selv om de vil bruke spørreundersøkelsene eller ha folkeavstemninger, eller gjøre begge deler. Det er viktig at innbyggerne blir hørt.

Økonomiske virkemidler

Departementet vil dekke nødvendige engangskostnader ved sammenslåingen etter en standardisert modell. Støtten til dekning av engangskostnadene differensieres etter antall kommuner og antall innbyggere i sammenslåingen. Minimum 20 mill kroner. Maks 65 mill. kroner.

Kommuner som slår seg sammen vil kunne få reformstøtte for å lette overgangen til en ny kommune. Reformstøtten går til alle sammenslåtte kommuner som etter sammenslåingen har mer enn 10 000 innbyggere, med et minstebeløp på 5 millioner kroner per sammenslåing. Støtten er differensiert etter innbyggertall i den nye kommunen. Maksimalt beløp er 30 millioner kroner for de mest folkerike sammenslåingene.

Dagens ordning med inndelingstilskuddet videreføres. Med dagens inndelingstilskudd får den nye sammenslåtte kommunen beholde tilskudd som om den fortsatt var to (eller flere) kommuner i 15 år etter sammenslåingen, før inndelingstilskuddet trappes ned over 5 år. Dette er en gunstig og langsiktig ordning for kommunene, som får god tid på seg til å tilpasse seg nye rammebetingelser.

Fremdriftsplan og milepæler

De regionale prosessene ledet av fylkesmennene startet høsten 2014 og avsluttes ved utgangen av 2016.

Regjeringen tar sikte på å legge fram en melding til Stortinget våren 2015 med forslag til nye oppgaver til robuste kommuner. Her vil det også være eksempler på hvordan den statlige styringen av større og mer robuste kommuner kan reduseres.

Departementet legger opp til to ulike løp i reformperioden

Løp 1: Kommuner som vedtar sammenslåing senest høsten 2015: kongelig resolusjon

Kongen i statsråd har myndighet til å vedta sammenslåinger der kommunene er enige. For kommuner som gjør kommunestyrevedtak i løpet av høsten 2015, vil departementet legge til rette for at sammenslåing skal kunne vedtas på nasjonalt nivå i løpet av våren 2016. Disse sammenslåingene vil kunne tre i kraft fra 1. januar 2018.

Løp 2: Proposisjon om en helhetlig kommunestruktur til Stortinget våren 2017

I reformen legges det opp til at kommunene fatter vedtak innen sommeren 2016. Regjeringen planlegger å fremme en samlet proposisjon til Stortinget om ny kommunestruktur våren 2017. Kommunale vedtak som fattes høsten 2015, men som ikke følges opp av kongelig resolusjon våren 2016, vil også bli inkludert i proposisjonen.

I utarbeidelsen av beslutningsgrunnlag for Stortinget vil det bli lagt til grunn at enkeltkommuner ikke skal kunne stanse endringer som er ønsket og hensiktsmessige ut fra regionale og nasjonale hensyn. I proposisjonen vil det dermed kunne foreslås sammenslåinger av kommuner som avviker fra de lokale vedtakene.

Departementet legger til grunn at sammenslåingene som et utgangspunkt vil iverksettes senest fra 1. januar 2020.

Øvrige tiltak

Lånegodkjenning

Departementer sendte ut et lovforslag på høring om at kommunenes låneopptak og langsiktige leieavtaler må godkjennes av fylkesmannen for å være gyldige. Godkjenningsordningen er ment å forebygge konflikter som kan oppstå mellom potensielle sammenslåingskandidater, og å hindre rent strategiske tilpasninger eller disposisjoner i forkant av kommunereformen.

Hjemmel om pålagt interkommunalt samarbeid

Departementet vil utrede en generell hjemmel i kommuneloven som gir anledning for å pålegge interkommunalt samarbeid for å få større fagmiljø i de tilfeller kommunene på grunn av avstander ikke ønsker å slå seg sammen. En slik generell hjemmel kan erstatte hjemlene i særlovene (finnes i dag blant annet i plan- og bygningsloven, helse- og omsorgstjenesteloven, folkehelseloven, kommuneloven og brann- og eksplosjonsvernloven).

Avvikling av samkommunen

Regjeringen tar sikte på å avvikle den muligheten for interkommunalt samarbeid som ligger i samkommunen.

Prosess i Vest-Finnmark/Kvænanen

Fylkesmannen i Finnmark startet prosessen i Finnmark 8. og 9. september 2014. På dette møtet deltok samtlige kommuner i fylket. På dette møtet ble det oppnådd enighet om at Alta kommune skulle forplikte seg til å ta kontakt med 4 nabokommuner. Dette var i utgangspunktet Kvænanen, Kautokeino, Loppa og Hasvik.

Hasvik kommune har i etterkant gitt tilbakemelding om at de ikke ønsker å delta i samtaler vedrørende kommunereformen. De ønsker å kjøre et annet løp.

Målsettingen med møte 7. november 2014 er å få i gang samtaler/drøftinger om videre prosess, avklare forventninger samt om vi sammen skal gå videre med konkrete utredninger vedrørende fordeler og ulemper ved en eventuell sammenslåing.

Som rådmann erfarer jeg allerede i dag at tjenestetilbudet i Finnmark på mange områder ikke er robust nok, ikke har tilstrekkelig kompetanse og ikke ivaretar innbyggernes rettssikkerhet. Et konkret eksempel er kommunenes økte ansvar for barneverntjenesten på grunn av statlig nedbygging. De samme utfordringene finnes innenfor oppvekst, helse, omsorg, samfunnsplanlegging m.m.

Den bebudede endringen av inntektssystemet fra 2017 vil i tillegg etter alle solemerker mest sannsynlig slå negativt ut for Finnmark/Nord Troms.

Hvilke utslag de økonomiske virkemidlene i reformen vil gi for oss, må utredes nærmere. Men støtte til engangskostnader, reformstøtte og inndelingstilskudd vil utgjøre flere 10-talls millioner. Inndelingstilskuddet er ikke «friske penger» men inntekter den nye kommunen skulle miste etter inntektssystemet, men som den får beholde i 15+5 år (gradvis nedtrapping)

Stortingsbehandlingen tyder på at regjeringen har bred støtte for sitt opplegg om en kommunereform i Stortinget.

Om kommunene i Finnmark vil forholde seg til dette, eller om konklusjonen blir at det fortsatt skal være 19 kommuner blir et politisk valg.

Kommunereform eller ikke reform, så må kommunene ta ansvar for å få på plass mer robuste tjenester på flere områder.

Uavhengig av hva som blir resultatet av de pågående samtalene, må kommunene starte et eget utredningsarbeid som skal resultere i et politisk vedtak i kommunestyret i løpet av 2015.

Oppsummering fra møte 7. november – veien videre

Møte 7. november 2014 mellom kommunene Alta, Kautokeino, Loppa og Kvæningen var godt og konstruktivt.

Representasjonen fra de enkelte kommunene var tverrpolitisk, noe som gjorde at det fremkom ulike synspunkter på kommunereformen. Mange er skeptisk til konsekvensene av reformen, mens andre så nye muligheter i en mer robust kommunestruktur.

Ingen av kommunene hadde et klart mandat fra Kommunestyret vedrørende videre forhandlinger. Det fremkom likevel en klar holdning om at kommunene ønsket en videre dialog, samt en felles utredning av kommunereformen og konsekvenser for den enkelte kommune.

Kvæningen kommune kom med en konkret tilbakemelding om at de ønsker et separat møte med Alta kommune i januar 2015. Alta kommune vil følge opp denne henvendelsen, og invitere kommunen til et møte i slutten av januar.

Alta kommune hadde et møte med kommunalminister Jan Tore Sanner 24. november 2014. Der fremkom det at dersom kommunene skal være sikret å beholde alle regionalpolitiske

virkemidler etter en eventuell sammenslåing, må det foreligge et forpliktende vedtak om sammenslåing innen sommeren 2016.

Møte konkluderte videre med følgende:

Kommunene har en utredningsplikt i forhold til kommunereformen. Det er utarbeidet en rekke verktøy/hjelpemidler som kommunene kan bruke i dette arbeidet.

Det er et ønske om at kommunene skal gjennomføre denne utredningsplikten sammen.

Før dette eventuelt starter opp må det foreligge et vedtak fra de respektive kommunestyrene. Dette må være på plass innen første kommunestyremøte på nyåret.

Det opprettes ei prosjektstilling, som er ansvarlig for koordinering og gjennomføring av prosessen

Stillingen finansieres av skjønnsmidler fra Fylkesmannen, midler fra departementet samt at det er mulig å søke om prosjektmidler fra Fylkesmannen i Finnmark.

Det skal videre innhentes ekstern kompetanse til utredningsarbeidet, slik at utredningen blir objektiv og balansert.

Fylkesmannen har opprettet ei prosjektstilling som skal lede og koordinere kommunereformarbeidet i Finnmark. Denne prosjektlederen skal benyttes som rådgiver og ressursperson i utredningsarbeidet.

Alta kommune påtar seg en samordningsrolle inntil prosjektet eventuelt er kommet på plass. Rådmennene i de respektive kommunene får i oppdrag å organisere prosjektet.

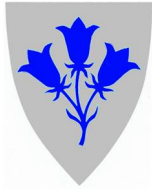
Det må utarbeides en prosjektplan med organisering og styringsgruppe.

Utredningsprosjektet bør være igangsatt innen mars 2015, og sluttrapport levert innen utgangen av 2015.

Alta 25. november 2014

Bjørn-Atle Hansen
rådmann

PS 3/15 REFERATSAKER

Kvæningen kommune

Rådmannen

**Burfjord IL A-laget
v/Reidar Eilertsen
9161 BURFJORD**

Delegert vedtak Delegert Formannskap - nr. 1/15

Deres ref:	Vår ref:	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2015/5-1	1/2015	U63	02.01.2015

Skjenking enkeltanledning, Kvæningen flerbrukshus den 27.12.14.

Saksopplysninger:

Viser til søknad fra Burfjord IL A-laget der de søker om skjenkebevilling til fest på Kvæningen Flerbrukshus den 27.12.14. Ved vurderingen av en bevilling skal det legges vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn, hensynet til lokalmiljøet for øvrig og kommunens rusmiddelpolitiske plan. Ut fra disse momentene er det ingen ting i veien for å innvilge en slik søknad. Vi har fra tidligere praksis ansett slike søknader som kurante dersom det ikke har vært konkrete ting å sette fingeren på. De har tidligere avholdt arrangementer med alkoholserving uten at det har medført problemer av nevneverdig art. Vi gjør derfor slikt

Vedtak:

Burfjord IL A-laget gis skjenkebevilling for alkohol gruppe 1 og 2 (tidligere øl og vin) for enkeltanledning til fest på Kvæningen Flerbrukshus den 27.12.14.

Skjenketiden settes til kl 0200 for alkohol gruppe 1 og 2.

Skjenkestyrer er Reidar Eilertsen med Jan Åge Jensen som reserve.

Skjenkeavgiften settes til kr 280.

Bevillingen er gyldig under forutsetning av at skjenkeavgiften er betalt.

Med hilsen

Bjørn Ellefsæter
Kontorsjef
Tlf direkte 77 77 88 12

Kopi til Politiet v/Åsbjørg Johannessen (inngående søknad følger vedlagt).